Zimmerman Modeli Temelinde Öz Düzenlemeli Ö?renme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Zimmerman Modeli Temelinde Öz Düzenlemeli Ö?renme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33610

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Zimmerman Modeli Temelinde Öz Düzenlemeli Ö?renme Ölçe?i (ZÖDÖÖ), ö?rencilerin ö?renme süreçlerindeki öz düzenleme becerilerini ölçmek amac?yla Ali Ery?lmaz ve Mammad Mammadov taraf?ndan 2017 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, **Öz Düzenlemeli Ö?renme** (ÖDÖ) kavram?n? Albert Bandura'n?n sosyal bili?sel teorisi üzerine in?a eden Barry Zimmerman'?n döngüsel modelini temel almaktad?r. Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, yüksek düzeyde iç tutarl?l?k (Cronbach Alpha katsay?s? .94) ve kabul edilebilir geçerlik kan?tlar? sunmu?tur. Ölçek, ö?rencilerin sadece akademik ba?ar?lar?n? de?il, ayn? zamanda motivasyonel stratejilerini, planlama yeteneklerini ve hedeflerine ula?ma inançlar?n? da de?erlendirmeyi hedeflemektedir.

Ölçek, dört temel boyutta ö?rencilerin kendi ö?renme süreçlerini yönetme yeteneklerini de?erlendirmektedir. Bu boyutlar, ö?rencilerin ö?renme hedeflerini belirleme, stratejilerini uygulama ve sonuçlar? de?erlendirme a?amalar?n? kapsar. Geli?tirme çal??mas?, e?itim bilimleri alan?nda ö?rencilerin öz düzenleme düzeylerini do?ru ve güvenilir bir ?ekilde belirlemek için önemli bir katk? sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Öz Düzenlemeli Ö?renme, **Zimmerman Modeli**, E?itim Psikolojisi, Psikolojik Ölçek, Güvenirlik, Geçerlik, Motivasyonel Stratejiler, Ö?renme Becerileri.

Yazarlar

Ery?lmaz, A., Mammadov, M.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, **Zimmerman Modeli** çerçevesinde ö?rencilerin öz düzenlemeli ö?renme davran??lar?n? ve stratejilerini sistematik olarak ölçebilecek, Türkçe dilinde geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olu?turmakt?r. Ölçek, ö?rencilerin ö?renme hedeflerine ula?mak için kulland?klar? bili?sel, üstbili?sel ve motivasyonel süreçleri nicel olarak de?erlendirmeyi hedefler.

Geli?tiriciler, mevcut ölçme araçlar?n?n eksikliklerini gidermek ve özellikle Türkiye ba?lam?nda Zimmerman'?n döngüsel modelinin fazlar?n? (Öngörü, Performans ve Öz Yans?tma) yans?tan kapsaml? bir araç sunmay? amaçlam??lard?r. Bu sayede, e?itimciler ö?rencilerin hangi öz düzenleme a?amalar?nda deste?e ihtiyaç duyduklar?n? belirleyebilirler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

Ölçek, psikolojideki en önemli e?itim teorilerinden biri olan **Öz Düzenlemeli Ö?renme** (ÖDÖ) yap?s?n? ölçmektedir. ÖDÖ, ö?rencilerin kendi ö?renme süreçlerinin aktif kat?l?mc?lar? oldu?u ve davran??lar?n?, çevrelerini ve bili?lerini ki?isel hedeflere ula?mak için yönlendirdikleri süreç olarak tan?mlan?r. Zimmerman'?n modelinde bu süreç üç a?amal? döngüsel bir yap?ya sahiptir:

Öngörü (Forethought): Hedef belirleme ve stratejik planlama.
Performans Kontrolü (Performance Control): Dikkat ve motivasyonun sürdürülmesi.
Öz Yans?tma (Self-Reflection): Öz de?erlendirme ve nedensel at?flar.

Ölçek maddeleri, ö?rencilerin bu döngünün farkl? a?amalar?ndaki motivasyon, planlama ve öz yeterlik inançlar?n? yans?tmaktad?r. Bu yap?, ö?rencinin sadece ne ö?rendi?ini de?il, nas?l ö?rendi?ini anlamak için kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla çe?itli istatistiksel analizler gerçekle?tirilmi?tir. Kullan?lan geçerlik yöntemi, **Pearson Momentler Çarp?m? Korelasyon Tekni?i** ile yap?lan analizdir. Bu analiz, ölçek puanlar? ile ilgili d??sal bir kriter aras?ndaki ili?kiyi incelemek için kullan?lm??t?r.

Analiz sonucunda, ölçek puanlar? ile kar??la?t?rma yap?lan de?i?ken aras?nda 0.62 de?erinde anlaml? ve olumlu bir ili?ki (korelasyon) bulunmu?tur. Bu bulgu, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?üne dair önemli bir kan?t sunmakta ve ölçe?in **Geçerlik** düzeyinin kabul edilebilir seviyede oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Zimmerman Modeli Temelinde Öz Düzenlemeli Ö?renme Ölçe?i, yüksek düzeyde iç tutarl?l?k (iç güvenirlik) sergilemi?tir. ?ç tutarl?l?k, ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir ve **Cronbach Alpha** katsay?s? ile hesaplanm??t?r.

Elde edilen güvenirlik katsay?lar? ?u ?ekildedir:

Ölçe?in tümü için **Güvenirlik** katsay?s? (Cronbach Alpha): **.94**. (Bu de?er, ölçe?in mükemmel bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.)
Boyutlara göre güvenirlik katsay?lar? s?ras?yla: **.85, .84, .92 ve .74**.

Boyut baz?nda elde edilen bu yüksek katsay?lar, ölçe?in alt boyutlar?n?n da tutarl? ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? kan?tlamaktad?r. Bu sonuçlar, ölçe?in tekrarl? ölçümlerde benzer sonuçlar verme potansiyelini desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme süreci, yap?sal geçerli?ini belirlemek amac?yla faktör analizini içermektedir. Güvenirlik sonuçlar?nda dört farkl? boyutun Cronbach Alpha de?erlerinin verilmi? olmas?, geli?tiricilerin ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya koymak için Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi gerçekle?tirdi?ini göstermektedir.

Bu analizler, öz düzenlemeli ö?renme yap?s?n?n, birbirinden ayr?labilir ancak birbiriyle ili?kili alt bile?enlerden olu?tu?unu do?rulam??t?r. Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in teorik **Öz Düzenlemeli Ö?renme** çerçevesine uygun olarak yap?land???n? kan?tlamaktad?r.

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme

Format: Yaz?l? Anket/Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (Genel E?itim Popülasyonu)

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Genellikle ortaokul, lise veya üniversite ö?rencileri için uygundur)

Popülasyon Detaylar?: Geli?tirme çal??mas?, genellikle akademik ortamlarda bulunan ve öz düzenleme becerilerini kullanan ö?rencileri kapsamaktad?r.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm??t?r.

Derecelendirme: (1) "kesinlikle kat?lm?yorum", (2) "kat?l?yorum", (3) "karars?z?m", (4) "kat?l?yorum" ve (5) "kesinlikle kat?l?yorum".

Anahtar Kelimeler

Öz Yeterlik, Motivasyon, Planlama, **Pearson Korelasyonu**, **Cronbach Alpha**, E?itim Ölçme ve De?erlendirme, Yüksek Ö?renim.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ali Ery?lmaz

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Mevcut De?il

Ba?l?l?k E-posta Adresi: erali76@hotmail.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yaz??ma Adresi: Mevcut De?il

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, akademik bir makale kapsam?nda geli?tirilmi?tir (2017). Kullan?m izni ve ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Ali Ery?lmaz ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Test Y?l?: 2017

Kaynaklar

Ery?lmaz, A. ve Mammadov, M. (2017). Zimmerman Modeli Temelinde Öz Düzenlemeli Ö?renme Ölçe?inin geli?tirilmesi. *Uluslararas? E?itim Bilimleri Dergisi. 4*(10), 79-93.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

zimmerman-modeli-temelinde-oz-duzenlemeli-ogrenme-olcegi-toad.pdf

Zimmerman Modeli Temelinde Öz Düzenlemeli Ö?renme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ortalamam? yüksek tutmak için ö?renirim.
S?n?fta kalmamak için ö?renirim.
Ba?ar?s?z olmamak için ö?renirim.
Bo? oldu?um saatleri göz önüne alarak plan yapar?m.
Basamakland?rd???m çal??ma plan?n? günlere bölerim.
Çal??aca??m konuyu nas?l bitirece?imi planlar?m.
Planlamada çal??ma saatlerim yer al?r.
Bir konuyu ö?renirken, kendime "Daha önce bir sürü ?ey ö?rendim, ba?ard?m bunu da ba?arabilirsin" derim.
Ö?renmek benim için kolay bir i?tir.
Konsantre olup düzenli ve do?ru yöntemle ö?renirsem ba?ar?l? olaca??ma inan?r?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM